

Kirkonpalvelija

3
2013

Isojen uutisten syksy

Syyskuu on kääntymässä loppupuolelle. Viimeisen lomaviikon lauantai herää lämpimässä auriongonpaisteessa. Istun keittiön pöydän ääressä muki höyryvää kahvia edessäni. Juuri paistetun omenapiirakan tuoksu leijailee keittiössä. Auringonkukat loistavat vielä keltaisina ikkunan takana ja joutsenpari ruokailee läheisellä pellolla. Mielessä häivähtää ajatus töistä, jotka vakaasti päätin lomailani tehdä. Varaston siivoaminen, paperipinojen selvittely ja muutama muukin pikkuhomma. Olen kuitenkin tähän ikään mennessä oppinut, että lomasuunnitelmille ainaakaan töiden osalta ei kannata laittaa vuosilukua. Joten voin hyvällä omallatunnolla siirtää työtehtävät odottamaan aikaa parempaa. Elämme parhaillaan sadonkorjuun aikaa. Mehevät juurekset ja omenat odottavat korjaajaa. Sienet ja puolukat ovat parhaimmillaan poimittaviksi. Ilma on tarkoitukseen mitä parhain ja päätänkin viettää päivääni marjametsällä.

Kahvia on vielä mukissa ja avaavan seuraksi päivän lehden. Sieltä iskee vastaan toisenlainen todellisuus, kuin se raukea olo johon olin

istuessani vajonnut. Alkanut syksy on tuonut poikkeuksellisen paljon isoja uutisia. Suomalaisten lippulai-va myytiin amerikkalaisille. Nokian taru matkapuhelinvalmistajana on ainakin toistaiseksi ohi.

Kun jostakin asiasta halutaan herättää keskustelua, tapana on esittää asia kärjistetysti. Tästä hyvästä esimerkkinä on kokoomusnuorten esitys, jonka mukaan laista pitäisi poistaa pykälä, mikä kieltää kiihottamisen kansanryhmää kohtaan. Taisi vain kokoomusnuorilta esitystä tehdessään unohtua, että he ovat itsekin määrätynlainen kansanryhmä. Ovatko kokoomusnuoret tosissaan viemässä Suomea kohti yhteiskuntaa, jossa vain vahvat pärjäävät, heikoilla ei ole mitään arvoa? Luokkayhteiskunnan aika on onneksi takanapäin, eikä sen palauttamiseen pitäisi kenenkään pyrkiä.

Toinen otsikoihin noussut ja keskustelua herättänyt asia on arkipyhien siirto. Työnantajapuolen aloitteesta on keskitetyn työmarkkinaratkaisun päätahot ajamassa kahden arkipyhän helatorstain ja loppiaisen siirtämistä lauantapäiville. Perusteluna, että myös kirkon pi-

tää olla mukana talkoissa taloustilanteen tervehdyttämiseksi. Tänä aikana kun tietämys kristinuskosta ohenee jatkuvasti, raha ja mammona tuntuvat kulkevan kaiken edellä ja antavat kuvan kylmästä yhteiskunnasta, jossa ihminen ja muut arvot unohdetaan. Monet kristilliset käsitteet, jotka ovat aikaisemmin olleet itsestään selviä, ovat tänä päivänä joko vieraita tai väärinymmärrettyjä. Toivottavaa on, että kirkko pitää kiinni arkipyhistä ja uskonnollisesta perinteestä, jossa ei arvoja mitata pelkästään rahalla ja tuottavuudella. Kristillinen usko kun siirtyy parhaiten sukupolvelta toiselle juuri pyhien voimalla.

Elämme sellaisessa yhteiskunnan murroksessa, joka vie meitä kohti jotain uutta josta emme tiedä. Voimme vain arvailla muutoksen suuntaa ja määrää. Kuitenkin tulevat ratkaisut ohjaavat suomalaista yhteiskuntaa pitkälle tulevaisuuteen.

Nyt hehkuu kauneutta, myös laastuva maa. Puut ruskankirkkautta kantavat loistavaa. Maa täyteydessänsä tuo sadon ajallaan, se antaa hedelmänsä ja kutsuu korjaamaan. vk. 575:3

Toivotan sinulle lukijani kuulaita syksyn päiviä ja voimia työhösi

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Petäjäveden vanha kirkko

Petäjäveden vanha kirkko rakennettiin vuosina 1763-65. Kirkko liitettiin UNESCO:n maailmanperintölistalle vuonna 1994 pohjoismaisen puukirkkoarkkitehtuurin muistomerkkinä.

Vanhan kirkon tapuli rakennettiin vuonna 1821. Kirkko oli käytössä vuoteen 1879, jolloin uusi kirkko rakennettiin. Nykyisin kirkko on käytössä kesäaikaan. Vanha kirkon säätio perustettiin 2001. Säätion tarkoituksena on

Petäjäveden seurakunnan omistuksessa olevan vanhan kirkon ja sen ympäristön säilyttäminen, kunnostaminen, hoitaminen ja suojeleminen sekä opaspalveluiden ylläpitäminen.

Vuosi 2014 merkitsee vanhan kirkon säätiolle erityistä juhluvuotta; vanha kirkko täyttää 250 vuotta ja kirkon liittämisestä UNESCO:n maailmanperintölistalle tulee kuluneeksi 20 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi säätio järjestää Petäjävedellä erilaisia tapahtumia.

Kansikuvassa kirkko sisältä.
Kuva KP.

Rohkeasti hengellinen – Reilusti välittävä

Rohkeasti Hengellinen – Reilusti välittävät päivät Jyväskylässä 25. – 26.6.2013

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous pidettiin 25.6.2013 Sokos Hotel Alexandrassa, Jyväskylässä.

Kokoukseen osallistui 60 yhdistyksen jäsentä. Hyväksyttiin vuoden 2012 toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus.

Tilinpäätös oli 4714,87 € ylijäämäinen. Lisäksi myönnettiin tili- ja vastuuvapaus hallitukselle ja tilivelvollisille.

Hyväksyttiin vuoden 2014 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Hallituksen jäsenten valinta vuosille 2014 – 2016. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi vuosille

2014 – 2016 valittiin Kari Hartikainen, Kuopiosta, Arja Auranen Hollosta ja Antti Ruuskanen Espoosta.

Henkilökohtaisiksi varajäseniksi vuosille 2014 – 2016 valittiin Kari Hartikaiselle – Hannu Korhonen Kuopiosta, Arja Auraselle – Maarit

Ilonen Seinäjoelta ja Antti Ruuskaselle – Toini Tissari Espoosta.

Henkilökohtaiseksi varajäseneksi Tuula Tuomiselle vuosille 2013 – 2015 oli valittu Antti Ruuskanen Kuusamon vuosikokouksessa 26.6.2012 Antti Ruuskasen tultua valituksi varsinaiseksi hallituksen jäseneksi Jyväskylän vuosikokouksessa, valittiin Tuula Tuomisen varajäseneksi vuosille 2013 – 2015

Mervi Kari Järvenpäästä.

Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi ansiokkaasti Kunniajäsen Matti Löppönen ja sihteerinä yhdistyksen sihteeri Kari Hartikainen.

Seuraavat Opinto- ja koulutuspäivät ovat Turussa 24.-25.6.2014, yhdistys täyttää 80 vuotta.

Sihteeri KP

Herra tänään muistamme heitä, jotka ovat jo päässeet kotiin sinun luoksesi. He ovat yhä läsnä elämässämme. Kaipaamme heitä, sillä kukaan toinen ei voi täyttää heidän paikkaansa. Kiitämme kaikesta, mitä olet antanut meille heidän kauttaan. Kiitos, vaikka emme heitä näe, he ovat tallella sinun luonasi. Herra, kiitos iankaikkisen elämän toivosta. Kiitos että kuulumme sinulle elämässä ja kuolemassa.

Anna-Mari Kaskinen

Hyvä lehtemme lukija!

Kirkonpalvelijat – lehti toimii ajankohtaisen tiedon välittäjänä kirkonpalveluskunnalle.

Olisitko Sinä halukas kirjoittamaan lehtemme? Kirjoitus voi olla kannanotto, kolumni tai vaikkapa hartauskirjoitus. Myös valokuvat ovat tervetulleita.

Hengentuotoksenne pyydän lähettämään sähköpostitse kirkonpalvelijat@kolumbus.fi tai postitse osoitteella:

Kirkonpalvelijat Ry, PL 421, 70101 Kuopio.

KP sihteeri

Ammenna arvoista, vaali toivoa!

Yhteiskunnan myllertäessä muutoksen tuulilta ei voi välttyä. Kirkasta arvot, vahvista toivoa, luo luottamusta, ja suuntaa huomio tietoisesti siihen, mikä on hyvin – pysyt terveenä jatkossakin.

Seurakuntien muutosmyllerrykset ja yhdistymiset ravistelevat kirkon työntekijöitä. Tukalissa tilanteissa voi tuntua, ettei toivoa paremmasta ole, tai kaikki mahdollinen on jo tehty. Mutta toivoa on aina. Ja sitä kannattaa vaalia. Haasteiden keskellä taito katsoa asioita toivon näkökulmasta värittää vaihtoehtojen maailmaa lempeämmin sävyin.

Toivoa terapiasta

Logoterapeutti **Susanne Pelto** la kertoo Logoterapeuttisen ihmiskäsityksen olevan kolmiulotteinen: fyysis-psykyis-sosiaalisen, jossa on henkinen ulottuvuus. Henkisiä ominaisuuksia ovat vapaus – vastuu, tahto tarkoitukselliseen elämään, arvot, eettisyys, luovuus, rakkaus, aito omatunto, huumori ja kyky suuntautua itsestä ulospäin. Logoterapia perustuu ihmisen henkisen olemuspuolen vahvistamiseen.

- Ihmisen Luonne ei ole vankila, eikä ihmisen tarvitse olla luonteensa tai riippuvuuksiensa vanki. Kuuntelemalla sydäntä ja sisintä ihminen voi kasvaa vahvaksi sisältäpäin ohjautuvaksi persoonaksi tehden eettisiä sekä tarkoituksellisia valintoja, ja eläen samalla henkilökohtaisia arvoja sekä unelmia todeksi, painottaa Peltola.

Arvokas elämä

Työn epävarmuus, jatkuva joutaminen, tiukat aikataulut ja pakottava työtahti painavat monen mieltä. Entisaikaan traditio tai suku ohjasivat ihmisen ympärivuotista toimintaa. Tässä ajassa individualismi ja urbaani kaupunkilaiselämä tuovat illuusion vapaudesta. Kääntöpuolena ovat yksilöllisyys ja juuretömyys. Tämä näkyy ihmisten arjessa monenlaisena pahoinvointina.

Vaikeuksien ja kipeidenkin asioiden keskellä tulee muistaa elämän arvokkuus. Kärsimys ei jalosta ketään. Elämälle on mahdollista löytää tarkoitus ja mielekkyyttä sairauksien tai kärsimyksen keskellä. Nyt-hetkessä voi valinnoilla vaikuttaa tulevaan avaten ovia muutokselle sekä mahdollisuuksille, joita tulevaisuus tarjoaa. Ihminen voi etsiä ja löytää tarkoituksellisia ratkaisuja ongelmiin. Se, mitä saamme aikaiseksi, minkälaisia jälkiä jätämme, tekee meistä sen, mitä olemme tai muuttaa meistä sellaisiksi, joiksi haluamme tulla, Peltola pohjustaa.

Arvojen arvoitus

Arvot ohjaavat elämässä ja työssä tarkoituksellisten valintojen äärelle. Arvoja myös kannattaa päivittää.

Terhi Mäkinen
BBA

NLP Personal Coach
NLP Master Practitioner

Työssä omat arvot saattavat joutua törmäyskurssille työyhteisön arvojen kanssa. Arvoristiriidan pitkittyessä ihminen voi masentua, jopa sairastua. Vuodesta toiseen paineen alla työskenteleminen kasvattaa stressikuormaa, lisää uupumusta ja toivottomuuden tuntua. Samalla ilo, voimavarat ja elämänhalu hiljaa hiipuvat. Tärkeintä kaikista on elää arvot todeksi sekä työssä että vapaa-aikana.

- Työntekijä voi elää arvojaan todeksi myös työyhteisön ulkopuolella auttamalla, tai ilahduttaen toisia ihmisiä, harrastusten kautta, taiteesta tai kulttuurista, tai luonnosta nauttien, henkisistä tai hengellisistä asioista ammentamalla, olemalla joku jollekin –ystävänä - läheisenä tai rinnalla kulkijana, vinkkaa Peltola.

Ainutlaatuinen ihminen

Ihmisen mahdollisuudet hallita elämää ovat rajalliset. Illusio elämänhallinnasta on rajaton. Tapahui elämässä, mitä hyvänsä, omaan asenteeseen voi vaikuttaa. Työyhteisöissä jokaisen työntekijän vastuulla on se, minkälaisia ajatuksia toisille kertoo, omien tunteiden säätely ja yhteistoiminta toisten kanssa. Teot palaavat tekijän sydämeen.

Menneisyyden asioihin voi ammatillaisen avulla hakea uusia näkökulmia, tai tutkia tapoja suhtautua ja löytää elämänlanka vaikeuksien keskellä.

Jokainen ihminen on uhanalainen. Minua ja sinua on vain yksi ainoa maailmassa. On ensiarvoisen tärkeää tukea ihmisenä olemista, sekä yksilön ainutlaatuisuutta ja arvokkuutta. Pysähtymällä arjen kiireissä, hiljentymällä ja kääntämällä katse omaan sisimpään voi kuulostella mitä itsessä liikkuu ja päästä mielen pintakuohuista omaan syvempään olemiseen. Jokaisen ihmisen sisimmässä, syvällä hiljaisuudessa on tietoa siitä mihin suuntaan ihmisen tulisi kasvaa ja kehittyä. "Siemen tietää miten kasvaa puuksi". Toivoo on siis aina ja aika vahvistaa sen hiljaista voimaa.

-Työpaikan menetys voi olla mahdollisuus luoda jotakin uutta, toteuttaa unelma ja pysähtyä elämän tärkeiden ja arvokkaiden asioiden äärelle. Elämää ei kannata sellittää vain vastoinikäymisten kautta, vaan kriisien sekä haastavien ti-

Kaikessa on kysymys merkityksistä, joita muutoksille elämässä mielessämme annamme.

lanteiden edessä elämä kysyy ja ihminen vastaa toimimalla. Elämä kysyy toisinaan vaikeitakin asioita. Kärsimys haastaa inhimilliseen kasvuun ehkä voimallisimmin, kuin mikään muu elämässä. Ihminen voi ottaa haasteen vastaan. Tarkoituksen tunne voi löytyä siitä, miten suhtautuu tilanteeseen, jossa kärsimystä ei voida poistaa. Se voi rohkaista ihmistä hyvin voimalliseen sisäiseen kehitykseen niin, että hän voi kasvaa omaan henkiseen mitaansa, Peltola kannustaa.

Uhritarinan rinnalle voi syntyä selviytymistarina. Nyt-hetkessä voi omilla valinnoilla vaikuttaa tulevaan avaten ovia muutokselle sekä mahdollisuuksille, joita tulevaisuus tarjoaa. Ihminen voi etsiä ja löytää tarkoituksellisia ratkaisuja ongelmiin. Aina.

Mitä, miten, miksi? Logoterapia

Wieniläisen neurologin ja psykiatrin Viktor E. Frankl:n (1905-1997) tarkoitus- ja voimavarakeskeistä psykologiaa sekä filosofiaa.

Edistää ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia, sillä Logoterapian käsitys ihmisestä ja ihmisenä olemisesta on lohdullinen ja elämänmyönteinen.

Sovelletaan yksilö- ja pariterapiassa, elämäntaidollisessa ohjauksessa ja työelämässä muutostilanteissa.

Elämänmyönteisenä maailmankatsomuksena ja elämänfilosofiana siitä on apua erilaisissa elämänvaiheissa ja -tilanteissa, kriiseissä ja kohtaloniskuissa, elämän tarkoituspohdinnissa sekä ihmisenä kasvun ja ammatillisen kehittymisen prosesseissa.

Lisäksi siihen voi yhdistää toisia työmenetelmiä, kuten NLP, kognitiivinen psykologia, ratkaisukeskeisyys ja taidelähtöiset menetelmät.

Pellillinen omena-toscapiirakkaa

Pohja: 4 munaa, 2dl sokeria, 5dl vehnäjauhoja, 2tl leivinjauhetta, 1dl sulatettua voita, 1dl maitoa

Päälle: 6-8 hapanta omenaa

Kuorrutus: 100g voita, 0,5dl vehnäjauhoja, 1,5dl sokeria, 0,5dl maitoa, 100g mantelirouhetta

Vatkaa munat ja sokeri vaahdoksi. Lisää vaahtoon jauhot, jäähty-

nyt rasva ja maito. Sekoita mahdollisimman vähän. Levitä taikina uunipannulle leivinpaperin päälle. Viipaloi omenat (kotimaisia omenoita ei tarvitse kuoria) ja lado viipaleet taikinan päälle. Paista piirakkaa 220 asteessa uunin keskiritilällä 13-15 min.

Sulata kuorrutusta varten kattilassa rasva. Lisää joukkoon jauhot, sokeri ja maito. Anna seoksen kiehahtaa koko ajan sekoittaen. Sekoita joukkoon mantelirouhe. Levitä seos ohuena nauhana puolikypsän piirakan päälle. Tasoita tarvittaessa varovasti lastalla. Paista piirakkaa uunin ylimmällä ritilällä vielä 10-12 minuuttia. Tarjoa piirakka vaahdotetun vaniljakastikkeen kanssa.

**Alttaritaulu.
Petäjäveden vanha kirkko.**

Kirkkotekstiilit – osa kirkon sisustusta

Kirkkotekstiilit ovat kautta aikain olleet käsityönä tehtyjä ja niissä on usein käytetty arvokkaita materiaaleja. Ne ovat siten ilmentäneet oman aikansa kauneushanteita ja käsityötaitoja. 1700- ja 1800-luvulla kirkkotekstiilejä käytettiin silkisamettia ja niissä on kulta- sekä hopealangoilla tehtyjä kirjontakuvioita ja kudottuja koristenauhoja. Tekstiilien sommittelu ja kuviomallit olivat samankaltaisia, mutta niissä oli myös yksilöllisiä aiheita kuten lahjoittajien nimikirjaimia ja vuosilukuja.

Viime vuosisadan alkupuolella tekstiilejä alettiin valmistaa yksilöllisesti kullekin kirkolle, kirkon arkkitehtuuri ja historia huomioon ottaen; tekstiileistä tuli osa kirkon sisustusta. 1900-luvun alusta lähtien yksilöllisiä kirkkotekstiilejä ovat suunnitelleet niin arkkitehdit, kuvataiteilijat kuin tekstiilitaiteilijat ja tekstiilisuunnittelijat.

Nykyisin on myös olemassa kirkkotekstiilien mallistoja, joista seurakunnat voivat tekstiilejä tilata. Nämä puolestaan ilmentävät hyvin oman aikansa teollista tekstiilituotantoa malleineen ja materiaaleineen.

Musta messukasukka vuodelta 1755 ja valkoinen messukasukka vuodelta 2007.

Konservaattorin työn kannalta kirkkotekstiilit ovat ammatillisesti myös hyvin mielenkiintoisia kohteita. Niissä yhdistyy kolme hyvin merkittävää huomioon otetta-

vaa tekijää. Ensinnäkin kirkkotekstiilit ovat pyhiä, käyttöönsä vihittyjä esineitä, joten niitä tulee kohdella erityisen kunnioittavasti. Ne ovat käyttötekstiilejä, joihin tulee vääjäämättä vaurioita; likaisuutta, tahroja, venymää, kulumaa yms. Olakseen kauniita, ne tarvitsevat jatkuvaa huoltamista, sillä voimakasta viini- ja hikitahroja ei ymmärrettävästi voi pitää ainoastaan kauniina patinana. Lisäksi ne ovat usein myös taidetekstiilejä; joka saattaa asettaa niiden huoltamiselle erityisiä ehtoja. Niiden valmistamisessa on saatettu käyttää keskenään hyvin erilaisia materiaaleja, erityisen herkkiä materiaaleja tai soveltavia valmistustekniikoita.

Punainen messukasukka ennen konservointia ja konservoinnin jälkeen.

Ilolla olen huomannut, että seurakunnissa on yhä enemmän määrin tiedostettu näiden tekstiilien erityistarpeet, ja se ettei pesulassa tehty, suurten pyykkimassojen tehokkaaseen puhdistamiseen tarkoitettuilla menetelmillä tehty huoltaminen, sovi näille herkille esineille. Konservaattorin työ lähtee tekstiilin tutkimuksesta. Materiaalit tunnistetaan ja testataan käsittelyä varten. Käytännön työ tehdään käsityönä jatkuvasti materiaalin käyttäytymistä seuraten. Tekstiilejä tuetaan kaikissa vaiheissa, joten niiden käsittely ei aiheuta niihin missään vaiheessa venymistä tai rypistymistä. Käytetyt aineet ja menetelmät kirjataan konservointikertomukseen. Tekstiileihin mahdollisesti lisättävä tukimateri-

aali tai uusi vuorikangas esikäsittelyä pesemällä, joka estää materiaalin kutistumisen kosteuden vaikutuksesta.

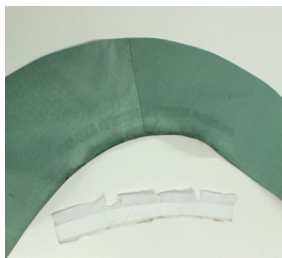

Vihreät kirkkotekstiili ovat vesipesun jälkeen kuivumassa, valkoiset odottavat pientä korjausompelua.

Herkkien tekstiilien huoltamiseen ei sovellu mitkään ”hokkus-pokkus” nykyajan keksinnöt kuten liimatavat suojakankaat tai sprayttavat suoja-aineet. Niillä saadaan pienen edun jälkeen aikaan hyvin hankalat ongelmat. Innovatiivisesti ajattelevat taiteilijat tai kaupiamiehet voivat niitä suositella, mutta toivoin valistuneen vahtimestarin heiti sellaiset ehdotukset torjuvan. Liimat ja suoja-aineet itsessään jäävät kankaisiin, vanhenevat, tulevat näkyviin ja ovat hyvin hankalasti poistettavia. Vaurioita voi aiheuttaa myös liian tehokkaasti tehty tahrannoisto, joten myös erilaisen puhdistusaineiden käyttöön tulisi suhtautua hyvin epäluuloisesti.

Stolien suojaksi laitettu kuitukangas ei ollut estänyt hikitahrojen synty-

mistä. Sen sijaan sen jättämää liimaa oli erittäin vaikea poistaa silkkisestä stolasta.

Millainen sitten on tekstiilikonservaattorille mieleinen kirkkotekstiili? Se on kaunis, taiteellisesti sommiteltu ja vesipestävistä materiaaleista perinteisillä tekstiilitekniikoil-

Vihreä messukasukka käsinkudottua silkkikangasta ja vuori selluloosaasetattia. Messukasukan valmistusvaiheessa on huomioitu materiaalien erilainen kosteuskäyttäytyminen, joten tekstiili on voitu huoltaa hellävaraisella vesipesulla purkamatta.

la valmistettu kappale. Kaikki käytetyt materiaalit joko samanlaatuaisia tai erikseen ennen valmista pesemällä esikäsiteltyjä. Sellainen tekstiili on ilo ja "vaivaton" hoitaa; se puhdistuu todennäköisesti hyvin ja säilyttää muotonsa. Eikä sen huoltaminen tällöin ei ole kohtuutoman kallista. Näitä ominaisuuksia painottaisin uusia kirkkotekstiilejä, varsinkin stolia, messukasukoi-
ta ja kalkkiliinoja hankittaessa.

Teksti: Taina Leppilähti, tekstiilikonservaattori ylempi AMK

Kuvat: Arvotekstiilipalvelu Tupulatakki Oy, Lohja.

www.tupulatakki.net

Pyhät suojelevat elämää

Elinkeinoelämän keskusliiton johtaja Lasse Laatonen haastoi kirkkoa "lamatakoisiin" esittämällä, että työn tuottavuutta lisättäisiin siirtämällä helatorstai ja loppipäinen viikonloppuun. Taustalla oli työnmarkkinajärjestöjen työllisyys- ja kasvusopimuksessa mainittu tavoite selvittää kirkon edustajien kanssa, onko siirto mahdollista ja järkevää.

Toive osallistumisesta lamatakoisiin on ymmärrettävä ja asiallinen. Ajatus seisoo myös Kuopion hiippakunnan neljäntenä painopisteenä: "Osallistumme hyvän yhteiskunnan rakennustalkoisiin Itä-Suomessa yhdessä viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa."

Vaatimukset pyhäpäivien valjastamisesta tuottavuudelle ja työnteolle eivät ole uusia. Jo muinaisessa juutalaisessa kulttuurissa elinkeinoelämän edustajat ymmärsivät, että juhlapyhien valjastaminen tuotantoon toisi kilpailuedun.

Ihminen tarvitsee lepoa ja virkistystä. Pyhän vieto on myös vakausasia. Se paljastaa, mikä on lopulta tärkeää. Oikeudellisesti työnjako pyhä- ja lomapäivissä on selvä.

Eduskunta päättää yleisistä vapaapäivistä työaikaissa. Kirkollisista juhlapyhistä päätetään kirkko-
laissa.

Uskonnonvapauden turvaamiseksi on säädetty, että kirkolliskokouksella on yksinoikeus tehdä aloitteita kirkkolain muuttamiseksi. Hyväksytyksi tuleminen vaatii kirkolliskokouksessa kolmen neljäosan määräenemmistön. Loppipäinen ja helatorstai ovat nyt historiallisesti ja kansainvälisesti oikeilla paikoillaan.

Nykyaikana on tärkeää kuulla myös muiden kirkkojen ja uskontokuntien toivomuksia. Ortodoksinen arkkipiispa Leo on jo tyrmännyt arkkipyhien siirron. Muslimien johtava imaami Anas Hajjar toivoo, että islaminuskoiset työntekijät saisivat oikeuden viettää ramadanin päätösjuhlaa ja pyhiinvaellukseen liittyvää Eid al-Adha-juhlaa. Kansallisia vapaapäiviä he eivät vaadi, vaan asia koskisi ainoastaan islaminuskoisia.

Kirkko on jo joutanut juhlapyhissä. Kynttilänpäivä siirrettiin työviikolta "väärälle" paikalle viikonloppuun 1774. Samoin tehtiin työmarkkinajärjestöjen toivomuksesta

Lyhennelmä artikkelista Savon Sanomat 19.9.2013

Jari Jolkkonen

Kuopion hiippakunnan piispa

Marian ilmestyspäivälle, jota yleismaailmallisesti pitäisi viettää 25. maaliskuuta eli yhdeksän kuukautta ennen joulua.

Äsken kirkolliskokouksessa oli viireillä aloite toisen helluntaipäivän palauttamiseksi helluntain jälkeiselle maanantaille eli työviikolle, mutta tässäkin joustettiin eikä aloitetta haluttu viedä eteenpäin.

En siis pidä helatorstain ja loppipäisen siirtoa inhimillisesti järkevänä, taloudellisesti tarkoituksenmukaisena enkä poliittisesti realistisena.

Kirkko osallistuu yhteiskunnan rakennustalkoisiin panostamalla siihen, mitä varten se on ja minkä se parhaiten osaa: kasvatukseseen, diakoniaan ja hengelliseen elämään.

Arkiset Pyhät

Apostolien viikkokokous käynnistyi tavan mukaisesti ylemmissä ulottuvuuksissa. Paavali puheenjohtajoihi pontevaan tapaan. Hän piti huolen siitä, että istumajärjestys oli Vincent van Goghin taulun mukainen. Jeesus saapuisi pian paikalleen kolmen päivän Messiaaniselta vapaaltaan.

Aloitettiin ilmoitusasioilla. Ensimmäin käsiteltiin maasta tullutta viestiä ns.arkipyhistä. Lyhyen keskustelun jälkeen maan johtaville teologeille päätettiin lähettää tieto väärästä otsikoinnista. Arki ei voi olla Pyhä, eikä Pyhä olla arki. Siis kaikki paikalleen, Loppiaisen ja muut Juh-

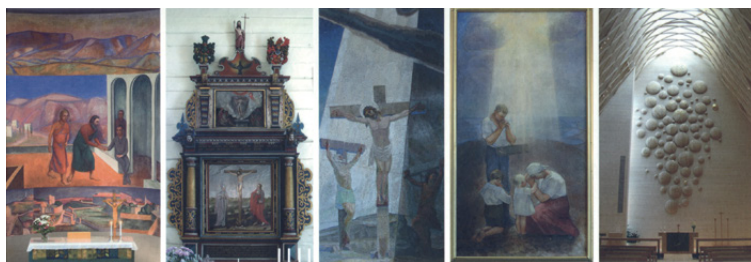
lapyhät Pyhäpäiville ja arjet arkipäivinä. Ei siis keskelle viikkoja mitään arkiPyhiä! Tuomas epäili, ettei muutoksesta tulisi mitään ihmisten juhlatunnon puutteen takia. Mutta viesti on selkeä. Kirkkojen pitäisi ottaa asia vakavasti, etteivät lahkot ja muut oikeaoppisemmat saisi aloitetta käsiinsä. Johannes painotti rakkautta oikeaoppisten keskinäisiin suhteisiin. Paavali pamahti asian hyväksytyksi erään vainojen uhrin reisiluulla pöytään.

Suomesta oli kantautunut nuriina seurakuntarajojen siirroista. Seurakunnan piti olla kotoinen yhteisö kirkkonsa ympärillä mutta By-

rokratius oli manipuloinut päättäjiä sotkemaan järjestystä. Pian Suomessakin olisi vain kaksi seurakuntaa, eteläinen seurakuntayhtymä ja pohjoinen seurakuntayhtymä. Herra-sana pitäisi poistaa, sillä uskovilla on vain yksi Herra. Käyttöön suositellaan nimityksiä; paimen, esipaimen, suntio, kanttori, urkuri, sisar ja saattaja. Juudaksen esitys esiveisurista hylättiin. Johannes esitti suositusta samapalkkaisuudesta kaikille mutta Markus sanoi kuulevansa murinaa, joka ei ollut peräisin vatsasta.

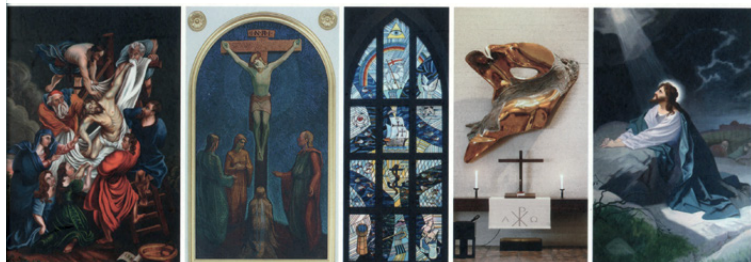
Kokous päätti jäädä kuulolla ja viedä esityksensä Jeesuksen allekirjoitettaviksi tai uusittavaksi. Moni Apostoli pyöritteli päätään poistuessaan. Miten maassa aina osattiinkin sotkea selkeät Pyhät asiat ja käytännöt Evankeliumin perusteista lähtien !?

Snap

SUURI ALTARITAUUKIRJA

Juha Vartiainen

350 SUOMEN KIRKKOJEN ALTARITEOSTA

Moni meistä on joskus kirkossa käydessään miettinyt, kuinka isovanhemmat kauan sitten katsoivat samaa alttaritaulua. Kenties mieleen on noussut muistoja häistä tai ristiaisistä – elämän liikuttavimmista hetkistä. Harvoin tulee ajatelleeksi, kuka alttaritaulun on tehnyt ja koska?

Jokaisella teoksella on kuitenkin oma tarinansa ja tekijänsä. Suomalainen kirkkotaide on kulkenut pitkän matkan keskiajan Raamatun tapahtumia kuvaavista maalauksista nykyajan taideteoksiin, jotka voivat olla osa kirkon arkkitehtuuria. Perinteisten maalausmenetelmien lisäksi teoksia on toteutettu pronssivaluista tekstiilikudelmiin ja puuveistoksista lasimaalauksiin.

Pohjois-Savon alaosaston

syystapaaminen

tiistaina 5.11.2013 klo 18.00 alkaen.
osoite: Kuiluntie 5, Siilinjärvi
Hyvät tarjoilut, ilmoittaudu viimeistään 28.10.2013 Kari Hartikaiselle
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
voet myös soettoa 050 520 7003.

Tervetuloa mukaan.

Toimikunta

Etelä-Pohjanmaan alaosaston

kirkonpalvelija, työssäkäyvä tai eläkepäiviä viettävä, tule yhteiseen syystapaamiseen torstaina 24.10.2013 klo 18.00 Hotelli Fooninkiin os. Kaarretie 4, 60510 Hyllykallio. Ruokailun järjestämiseksi ilmoittautumiset 22.10. mennessä Timo Rautakoski puh. 040 7423215 Kaarina Yli-Somero puh. 0400 797230. Toivomme arpajaisiin voittopalkintoja.

TERVETULOA

Toimikunta

Muuttuva kirkollinen toimintaympäristö

Viime vuosina lehdistö on näyttävästi uutisoinut kirkon jäsenmäärien kadosta ja kirkon huonontuvasta taloudesta. Tässä suhteessa kehitys on ollut dramaattista.

Vuonna 1980 kirkkoon kuului 90,2 % väestöstä, kun vastaava luku vuoden 2012 lopussa oli 76,4 %. Tästä jokainen voi päätellä, mikä vaikutus sillä on ollut kirkon taloudelle.

Tulevaisuus vaikuttaa siltä, että väki edelleenkin on jättämässä kirkon. Tällä on vaikutusta kirkon rakenteisiin, työntekijämääriin ja työmuotoihin. On jopa ennustettu, että vuonna 2030 vain 50 % väestöstä kuuluisi kirkkoon. Aika näyttää sen, toteutuuko ko. ennuste aikanaan.

Samanaikaisesti seurakuntien määrä on supistunut noin 600 (601) seurakunnasta 430 seurakuntaan. Tällä hetkellä kirkossa valmistellaan seurakuntarakenteen muutosta. Tällä muutoksella pyritään vastaamaan niihin haasteisiin, mitkä jylläävät yhteiskunnassa tulevana lähivuosina.

Toimintaympäristön haasteet

Haasteita asettavat seurakuntien toiminnalle ja perustehtävälle jäsenmäärän jatkuva lasku, maallistuminen (sekularisoituminen), heikkenevä talous, jäsenten heikko sitoutuminen, monikulttuurisuuden lisääntyminen, yleisuskonnollisuuden lisääntyminen, kristillisyyden väheneminen ja kirkkoon kuuluvien lasten määrän väheneminen.

Kirkko on joutunut muutosten johdosta uudenlaisen tilanteen eteen. Tällä hetkellä ei ole enää itsestään selvää, että ihmiset haluavat automaattisesti liittyä kirkon jäseniksi, tai pysyä siinä.

Yhteiskunta on moniarvoistunut ja sen rakenteet ovat kovien muutosten edessä johtuen talouden heikosta näkymästä. Tämä näkyy myös niissä muutosvoimissa, mitkä

haastavat kirkon rakenteita sopeutumaan uuteen tilanteeseen. Näitä muutosvoimia ovat mm. kuntarakenteen muuttuminen, väestön keskittyminen kasvukeskuksiin, jäsenmäärän pieneneminen ja kirkon jäsenten tarpeiden erilaistuminen.

Toisaalta suomalaiset näyttävät arvostavan kirkon tekemää perustyötä. Erityisesti tämä koskee kirkollisia toimituksia (kaste, avioliittoon vihkiminen ja hautaan siunaaminen) sekä lapsi- että diakonian työtä.

Toimintaympäristön muutos nostaa esiin useita kysymyksiä. Mikä on kirkon paikka tässä kehityksessä? Mikä on kipuraja? Mitä leikataan ja mistä on pidettävä kiinni? Mikä pysähdyttäisi "paon" kirkosta? Mitä käy kirkon talouden?

Kirkkohallituksen kansliapäällikkö Jukka Keskitalo on todennut: "Jos yhteiskunta ei korvaa kirkolle sen yhteiskunnallista tehtävää, edessä on jopa sen pohtiminen, onko hautausmaiden hoito jatkossa kirkon tehtävä."

Kirkonpalvelijan muuttuva työnkuva

Kirkon toimintaympäristön muutokset vaikuttavat jatkossa kirkonpalvelijan työnkuviin. Tämä näkyy siinä, että työnkuvat laajentuvat ja tulevat joustavammiksi sekä maantieteelliset alueet suurenevät. On oltava valmis kehittämään

ammattitaitoaan laajimmiksi sekä ymmärrettävä ammatillisen lisäooulutuksen antamat mahdollisuudet oman osaamisensa parantamiseksi.

Toisaalta seurakuntalaisten monimuotoiset perhetilanteet ja hengellisten sekä uskonnollisten käsitysten erilaisuuden lisääntyminen haastavat kirkonpalvelijan perehtymään ihmisten erilaisiin ajatuksiin, jotta hän osaisi ottaa palvelutilanteissa huomioon asiakkaiden kulttuuritaustasta johtuvan erilaisen palvelutarpeen.

Onpa seurakuntarakenteen lopullinen tulos mikä tahansa, niin on varmaa, että kirkko tarvitsee perustehtävänsä toteuttamiseksi kirkonpalveluskunnan ammatillista osaamista jatkossakin.

**Keijo Toivanen
Kunniasuntio
Pieksämäki**

Rovasti Keijo Toivanen toimitti kuntien ammattitutkinnon suorittaneiden työhön siunaamisen to 30.5. Pieksämäen seurakunnan kirkossa. Häntä avustivat lehtorit Sinikka Silja vasemmalla ja Kaija Kollanus oikealla.

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Turussa 24.– 25.6. 2014

– Yhdistys 80 vuotta –

TIISTAI 24.6.2014

- 8.30 Ilmoittautuminen ja tulokahvit**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs,
Kauppiaskatu 6, Turku
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja
Katja Warpenius-Allonen
* Ritva Rasila, toiminnanjohtaja,
Kirkon alat ry
* Tuomiorovasti Heimo Rinne
- 10.00 Kevennetty siivous
- menetelmät ja ergonomia**
* Päivi-Leena Salviander
KiiltoClean Oy
Papyrus Supplies Oy
- 12.00 Lounas**
* Sokos Hotel Hamburger Börs
Ravintola YläBörs, 2. kerros
- 13.00 Yhteistyön ytimessä
- puitteet hyvälle yhteistyölle**
* Terhi Mäkinieni
Muutosvalmentaja,
työyhteisökouluttaja, toimittaja
- 14.15 Kahvit**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
- 14.45 Miten meidän käy
- mikä on kirkon tulevaisuus?
- onko kirkon aika ohi?**
* Keijo Toivanen
Kunniasuntio, rovasti
- 16.30 Vuosikokous**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Kauppiaskatu 6, Turku
Regina-kokousosasto
- 18.00 Juhlapäivällinen
Yhdistys 80 vuotta**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Ravintola YläBörs, 2. kerros

KESKIVIIKKO 25.6.2014

- 8.30 Kirkon esittely**
* Turun tuomiokirkko
Aiju von Schönneman
- 9.00 Juhlajumalanpalvelus**
* Turun tuomiokirkko
* Saarnaa arkkipispa Kari Mäkinen
* Liturgina tuomiorovasti Heimo Rinne
- 10.30 Valokuvaus**
* Turun tuomiokirkon portailla
- 11.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Ravintola YläBörs, 2. kerros
- 12.30 Hiljaisen tiedon siirtäminen työyhteisössä**
* Ukko Kärkkäinen, runoilija
* Kaisa Kautto-Koivula, yrittäjä
- 14.30 Kesäpäivien päätös**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs
Regina-kokousosasto
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
23.–24.6.2015 Kotka
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
- 15.00 Lähtökahvit**
* Original Sokos Hotel Hamburger Börs

**Ensikesän Turun päivien hinnat
ja ilmoittautumislomake ovat
nähtävillä joulukuun alusta
www.kirkonpalvelijat.fi
sivustolla.**

**Kari Hartikainen
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
puh. 050 520 7003**

Majoitus: Original Sokos Hotel Hamburger Börs, Kauppiaskatu 6, Turku

Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs.
00520 HELSINKI
puh. 0207 912 530
fax 0207 912 531
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi
Toimisto on avoinna ma-pe klo
9-15.

Ritva Rasila

Toiminnanjohtaja
Toimiston johtaminen, hallinto-
ja neuvotteluasiat,
julkaisujen päätoimittaja
0207 912 534,
040 8280 656

Chanthy Heng

Toiminnanjohtajan assistentti
Johdon avustaminen, talouden
valmistelu,
viestintäpalvelut
0207 912 536

Paula Kokko

Järjestösihteeri
Alue- ja opiskelijatoiminta, liiton
kurssit, yhteydet järjestöihin,
kouluttaviin laitoksiin ja
opintomatkat
0207 912 539

Anna-Maria Numminen

Lakimies
Evl ja ort. sopimusneuvonta ja
-neuvottelut, lainopillinen
neuvonta, sosiaaliturva-asiat,
liittojuristi
0207 912 538

Heidi Elvilä

Lakimies
Evl ja kr.järjestöjen sopimus-
neuvonta ja -neuvottelut,
lainopillinen neuvonta, luotta-
musmieskoulutus
0207 912 537

Hannele Halinen

Jäsenpalvelusihteeri
Jäsenpalvelu, jäsenmaksuasiat,
kuntoremonttilomat
0207 912 530

Galina Voloshina

Toimistopalvelusihteeri,
Jäsenrekisteri, osoitteenmuu-
tokset, kurssi-ilmoittautumiset
0207 912 533

Original by Sokos Hotels

Globalisoituvassa maailmassa Original by Sokos Hotels -hotellit ovat sydämeillisesti suomalaisia. Niihin on helppo samaistua, sillä ne ymmärtävät suomalaista mielenmaisemaa; ne ottavat sinut vastaan ihmisenä, ei varausnumerona. Ne palvelevat, pitävät huolta ja välittävät.

Kansainvälisten ja kasvottomien brändien aikoina suomalainen sydämeillisuus on arvo, jota Original by Sokos Hotels vaalii. Vuosikymmenien ajan Original by Sokos Hotels on kas-

vanut ja kehittynyt suomalaisten sydämenlyöntien tahdissa. Yhä uudet sukupolvet ovat ottaneet sen omakseen ja niinpä Original-hotelleissa on koettu suomalaisen elämän koko kirjo: arki, juhla, rakkaus, rikkaus, riemu, ryminä ja kapina.

Monessa suhteessa voi sanoa, että Original-hotelli on kaikkea sitä, mitä hyvän hotellin tulee olla. Se on siellä, missä pitääkin, saunassa saa kunnon löylyt ja aamiaispöydät notkuvat herkuja. Ravintolatarjonnan laajuus on jo käsite ja kaikki muutkin nykyaikaisen laatuhotellin palvelut löytyvät aina mutkattomasti saman katon alta.

Pyhäinpäivä

Loka-marraskuun vaihteessa vietettävässä pyhäinpäivässä yhdistyy kaksi alkujaan erillistä juhlaa: kaikkien pyhien päivä (1.11.) ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivä (2.11.). Vuodesta 1955 lähtien pyhäinpäivää on vietetty 31.10. ja 6.11. välisenä lauantaina. Päivän aiempi suomalainen nimi oli *pyhain miesten päivä*.

Pyhien muistaminen kirkossa palauttaa mieliin Jumalan uskollisuuden ja armollisuuden ihmistä kohtaan. Se vahvistaa uskonyhteisöä ja korostaa uskon universaalialuonnetta. Uskova liittyy sukupolvien ketjuun. Kasteensa perusteella ja Kristukseen uskovana myös hän on pyhä. Pyhien esimerkki rakentaa ja ruokkii uskovan spiritualiteettia (Job 8:8-10; Hepr. 13:7).

Pyhäinpäivä on Suomessa hiljainen ja harras päivä, jolloin omaiset vievät haudoille kynttilöitä, jäkäläseppeleitä ja kukkia. Kirkoissa pyhäinpäivä on neljänneksi suosituin kirkkovuoden pyhistä.

Viime vuosikymmeninä on tullut tavaksi, että seurakunnat järjestävät pyhäinpäivän iltajumalanpalveluksia, joissa muistellaan kuluneen vuoden aikana kuolleita seurakuntalaisia. Jokaisen vainajan nimi luetaan ja hänen muistokseen sytytetään kynttilä. Omaiset kutsutaan tilaisuuteen henkilökohtaisesti.

Herra, tässä maailmassa olemme vain läpikulkumatkalla. Annat meille ihmisiä, joiden kanssa jaamme elämäämme. Kuitenkaan emme voi pysähtyä, vaan meidän on jatkettava matkaa. Herra, opeta meitä elämään vastuullisesti. Opetä meitä tiedostamaan elämämme rajat ja tehtävä, jonka olet meille antanut. Autä meitä elämään yhteydessä sinuun, elämän antajaan.

Anna-Mari Kaskinen

Petäjäveden kirkko. Kuva: KP.

*Katson alkavaa syksyn kypsää nöyryyttä.
Jumala! Niin paljosta voin olla kiitollinen.
Elämästä, jonka sain lahjaksi ilman omaa ansiotani.
Huolenpidosta, jolla olet kantanut minua tähän päivään saakka.
Kivusta, jonka kautta olet vetänyt minua lähemmäksi itseäsi.
Katoavaisuudesta, jonka rinnalla alan aavistaa sinun iankaikkisuutesi salaisuutta.
Pojastasi Kristuksesta, joka on silta tämän ja tulevaisuuden välillä.
Ole ylistetty, Jumala!*

Anna-Mari Kaskinen

Kirkonpalvelija

N:o 3/2013 – 60. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Paino:

Kopijyvä Oy
Taitto: Jarmo Salonen
offset.aineisto@kopijyva.fi

Seuraava lehti ilmestyy 12/2013.

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258